

วัดพระธาตุกลางใจเมืองศูนย์รวมจิตใจของชาวเมืองพร้าว

วัดพระธาตุกลางใจเมือง นั้นเชื่อว่าสร้างขึ้นในสมัยพญาแสนคำลือ ในยุคก่อนที่เมืองต่างๆจะรวมกันเป็นล้านนา ต่อมากลายเป็นวัดร้าง พระเจ้ากือนาธรรมิกราช
เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่จึงสร้างวัดขึ้นใหม่ในจุดเดิมแล้วได้ทรงพระทานนามว่า
“วัดสะดือเมือง”
อันหมายถึงจุดศูนย์กลางของเวียงพร้าววังหิน แล้วก็มีความเจริญรุ่งเรืองมาโดยตลอด จนกระทั่งถึงพุทธศักราช
๒๑๐๑
ล้านนาตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า วัดพระธาตุสะดือเมืองก็ถูกปล่อยให้เป็นวัดร้างตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
นับเป็นเวลานานร่วม
๓๗๑
ปีที่เดียว
(

นานวันเข้าคนเดินผ่านไปผ่านมาก็จะมองเห็นองค์พระธาตุตระหง่านอยู่ จนมาถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม เดือนเกียงเหนือ (เดือน ๑๑) แรม ๕ ค่ำ พ.ศ.๒๔๗๒
ท่านครูบาเจ้าศรีวิชัย แ

หังสำนักบ้านปาง
อำเภอถ้ำ
จังหวัดลำพูน
ได้เดินทางมาพักที่ถ้ำเชียงดาว
อำเภอเชียงดาว
คณะศรัทธาพี่น้องอำเภอพร้าวทราบข่าว ท่านครูบาเจ้ามาพักที่ถ้ำเชียงดาวก็ได้พากันไปนมัสการทำบุญร่วมกับท่านเป็นจำนวนมาก
พออุ้ยคำตัน
จันทร์จรมานิตย์
ก็ได้อาราธนานิมนต์ท่านมาอำเภอพร้าวท่านก็รับนิมนต์
วันที่
๒๕
ตุลาคม
ท่านก็ออกเดินทางจากถ้ำเชียงดาว สมัยนั้นทางเข้าสู่อำเภอพร้าวไม่มีทางรถยนต์ ท่านต้องย้อนล่องใต้สู่ทางเดินเข้าอำเภอแม่แตง
ผ่านมาทางบ้านซ้อแล
อำเภอแม่แตง
มาทางแม่วะ
แม่จวน
ห้วยหินฝน

มานอนค้างที่วัดแม่แพง

อำเภอพร้าว

เพราะเดินทางโดยเท้าขึ้นเขาลงห้วย มาพักผ่อนอาหารเช้าที่วัดแม่แพงหลวง

อำเภอพร้าว

มาถึงวัดสันทรายเวลา

๑๗

นาฬิกาของวันที่

๒๖

ตุลาคม

พ.ศ.๒๕๕๒

มาพักที่วัดสันทราย

๑ คีน ตอนกลางคืนท่านก็เข้าวิปัสสนา พอรุ่งเช้าท่านก็บอกแก่คณะศรัทธาที่มาทำบุญเป็นจำนวนมากพร้อมกันกับพ่ออุ้ยคำตัน

จันทร์จรมานิตย์

ที่ปฏิบัติใกล้ชิดท่าน

ว่า

“อาตมาจะสร้างวัด

วัดที่อาตมาจะสร้างนั้น

ไม่ใช่วัดสันทราย

เมื่อคีนนี้มีรุกขเทวดามาอาราธนาให้สร้างวัดที่สำคัญยิ่งมาแต่อดีต อยู่ห่างจากวัดนี้ไปทางทิศตะวันออก...”

เมื่อฉันอาหารเช้าเสร็จแล้ว ท่านก็ออกเดินทางนำหน้าคณะศรัทธามุ่งหน้ามาทางทิศตะวันออก พอมาถึงวัดร้าง (วัดพระธาตุ) ท่านก็บอกว่า

วัดนี้ตรงกับที่รุกขเทวดามาบอก ท่านก็พาคณะศรัทธาค้นตามกองอิฐ ตามองค์พระธาตุซึ่งพังลงมาตามกาลเวลาอันนานแสนนาน

ประมาณ

๒ชั่วโมง

ท่านก็ได้พบศิลาจารึก

เป็นหินสีดำนิล

ปรากฏว่ามีตัวหนังสือของภาคเหนือมีใจความว่า

“วันพฤหัสบดี

เดือน

๖

ขึ้น

๗ ค่ำ

ปีชวด

พ.ศ.

๑๙๒๘

กือนารธรรมมิกราชา

(
ผู้สร้าง
) วัดนี้ชื่อว่าสะดือเมือง “
พบของจำนวนมาก
ท่านจึงมีผอบบรรจุพระธาตุ
เขียนเงินเขียนทอง
ส่วนหินสีดำนี้นั้นท่านครุบว่าเป็นของมีค่ามาก
บรรจุไว้ในองค์พระธาตุ
ให้รักษาไว้กับวัดมีระฆังทองปนเงิน ๑ อัน
สลักอักษรขอมโดยรอบ
เสียงกังวานมาก
ท่านสร้างพระธาตุ
โบสถ์
พร้อมๆกันเป็นเวลาสองเดือนก็เสร็จบริบูรณ์แล้ว ก็ได้ถวายทานและตั้งชื่อใหม่ว่า
วัดพระธาตุกลางใจเมือง
วัดนี้เป็นวัดวิเวกเพราะอยู่ห่างจากหมู่บ้าน ๑ ถึง ๒
กิโลเมตร
เมื่อท่านสร้างเสร็จแล้วก็เดินทางกลับไปวัดบ้านปางและได้สร้างวัดสำคัญในจังหวัดเชียงใหม่
ลำพูน
อีกเป็นจำนวนมากเมื่อท่านมรณภาพไป ทางคณะกรรมการก็ได้แบ่งอัฐิคุณชนเบื้องขวา มาบรรจุไว้ที่วัดพระธาตุกลางใจเมือง ให้เป็นที่สักการบูชาแก่ทุกๆ
คน

พี่น้องชาวอำเภอพร้าว และอำเภอใกล้เคียงจะมาสรงน้ำพระธาตุ และอัฐิของครุบาเจ้าทุกเดือน ๙ เหนือ (เดือน ๗) ขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นประจำทุกปี
เป็นประเพณีที่พี่น้องชาวอำเภอพร้าวจะลืมเสียไม่ได้

พอเดือน

๙

เหนือ

(

เดือน

๗ ไทย)

มาถึงวันขึ้น

๑๔ ค่ำ

จะมีการสมโภชน์ตลอดคืน

วันขึ้น

๑๕

ค่ำ จะมีการจุดบอกไฟเป็นพุทธบูชาตลอดวัน

ประวัติย่อของไม้ศรีมหาโพธิ์ ๓ ต้น

ของ วัดพระธาตุกลางใจเมือง ตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อสมัยพุทธกาลก่อนโน้น มีพระอรหันต์เจ้าชื่อโมคคัลลานะ ได้เดินทางเผยแผ่พระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาสู่ล้านนาประเทศคือแคว้นล้านนาไทย ได้ผ่านมาอำเภอพร้าว มาทางทิศใต้ถึงบ้านโหลงขาดสายบาตรของท่านทำท่าจะขาด จึงให้ท้าวหมายักษ์ไปขอค้ำจากชาวบ้านมาเย็บต่อสายบาตรของท่าน ปรากฏว่าไม่ได้ชาวบ้านบอกไม่มี ท่านจึงขอสายบาตรของท่านที่นั่นจนปรากฏได้นำมาชื่อว่าขอมมาจนทุกวันนี้ (ที่นำอัศจรรย์ว่าชาวบ้านโหลงขาดปลูกฝ้ายไม่มีดอกฝ้ายจนเท่าทุกวันนี้)

ท่านได้เดินทางสู่ทิศเหนือ มาพักที่ถ้ำ

ปัจจุบันนี้ตั้งอยู่เชิงเขาด้านทิศตะวันออกของตัวอำเภอปัจจุบันห่างประมาณ ๗

กิโลเมตร

จนได้ชื่อว่าถ้ำโมคคัลลานะมาจนทุกวันนี้ และท่านได้ผ่านมาทางวัดพระธาตุ ท่านได้ใช้ท้าวหมายักษ์เอากิ่งไม้ศรีมหาโพธิ์ ซึ่งท้าวหมายักษ์ได้นำมาพร้อมกับท่าน

ตัดออกเป็น

๓

ท่อน

เอามาปลูกไว้เรียงไปทางทิศตะวันตก ๑ ๒ ๓ ตามลำดับจนปรากฏมาทุกวันนี้ ตามตำนานเมืองเหนือระบุว่าท่านได้อาเสานทชิลมาฝังไว้ที่วัดพระธาตุ

ท้าวหมายักษ์ก็เลยถวายดาบไว้ที่วัดพระธาตุด้วย ต่อจากนั้นท่านได้ไปสู่ออยขุนโกน ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือตัวอำเภอพร้าวประมาณ

8กิโลเมตร

ตำนานกล่าวว่มหายักษ์ได้กวใจท่านจนท่านหนีมาอยู่ถ้ำดอกคำ ท้าวมหายักษ์ได้เอาดอกไม้คำมากับท่านที่ถ้ำจนได้ชื่อว่า ถ้ำดอกไม้คำ

มาจนทุกวันนี้

ไม้ศรีมหาโพธิ์ต้นแรก (ต้นที่ติดกับวัด) เมื่อประมาณร้อยปีเศษ กลางคืนเกิดพายุฝนกระหน่ำลงมาอย่างหนักทำให้ต้นไม้ศรีต้นแรก ซึ่งมีกิ่งก้านสาขางามนั้นล้มคลืนลงมาไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งเป็นหลุมหนองน้ำ ตามคำบอกของผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้าน

บอกว่าสมัยวัดพระธาตุสร้างอยู่นั้นพอถึงฤดูฝนน้ำจะขัง

ปลาชุมมาก

ชาวบ้านใกล้เคียงชอบเอาไซ (

เครื่องดักปลา

) ไปดักไว้ตามกิ่งไม้ศรีมหาโพธิ์ซึ่งล้มลงมานั้นเป็นประจำ

อยู่มาอีก

๒

ปี

มีคืนหนึ่งเกิดฝนตกหนัก

แผ่นดินไหว

ฟ้าร้องฟ้าผ่าตลอดคืน

พอรุ่งเช้าชาวบ้านไปยกไซเอาปลา แต่ปรากฏว่าไม้ศรีมหาโพธิ์ได้ลุกขึ้นตั้งต้นดั้งเดิม โดยมีไซเครื่องมือดักปลาของชาวบ้านไปติดบนยอดไม้ศรีมหาโพธิ์หมด

ชาวบ้านพากันแตกตื่นไปดู บางคนก็หาไม้ไปค้าไว้สมัยนั้นบ้านที่อยู่ไกลที่สุดคือบ้านสันศรี

มีพ่อค้าอาจ

แม่แก้ว

เป็นนายบ้าน

ได้นำลูกบ้านไปแผ้วถางเอาไม้คำ กลัวไม้ศรีมหาโพธิ์จะล้มลงมาอีก พ่อค้าอาจก็เลยเปลี่ยนชื่อบ้านสันศรีมาเป็นศรีคำ

จนทุกวันนี้

พอไม้ศรีมหาโพธิ์ลุกขึ้นเองได้พอวันต่อมาเวลาบ่าย ตามคำบอกของผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีอายุมากหลายคนในหมู่บ้านที่มีชีวิตอยู่

ท่านบอกว่าจะมีควันออกจากต้นไม้ศรีมหาโพธิ์ สีขาวพุ่งพวยขึ้นสู่ท้องฟ้า

เป็นลำยาวอยู่ถึง

๗ วัน ๗ คืน ในขณะนั้นจะมีประชากรทั้งใกล้และไกล

ก็พากันเอาน้ำอบ

น้ำหอมมาสะสรกราบไหว้บูชาเป็นจำนวนมาก พอถึงสงกรานต์เมืองเหนือ

จะมีชาวบ้านในอำเภอ

ต่างอำเภอ

ต่างจังหวัดมาเที่ยวอำเภอพร้าว จะมากกราบไหว้บูชาเป็นประจำทุกปี

ขอบคุณข้อมูลจาก ผู้เฒ่าผู้แก่และข้อมูลที่ถูกรับบันทึกไว้